

Chemarea

Tinerimei Române

ABONAMENT ANUAL:

Pe un an.....Lei 180—
Pe un jumătate an.....Lei 100.—
Autorități și instituțiuni.....Lei 500—
In streinătate dublu.

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 36

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 36. — Telefon: 7-09

Intre „prin noi înși-ne“ și sinucidere

Monomania vintilistă s'a dovedit încă odată ca cea mai lamentabilă și deficitară meteahnă a partidului liberal. Formula lui Errico Corradini smulsă din domeniul economico-financiar și altoită de d. Vintilă Brătianu în programul nu numai economic ci și politic al partidului „istic“ (pardon „istoric“) a baricadat de astădată între adevărate ziduri chinezești pe toți ahtiații puterii din partidul liberal.

Izolarea aceasta a lui „prin noi înși-ne“ e actualmente așa de hermetică încât poate nici zidurile chinezești n'au separat poporul chinez de lume... așa cum separă pe d. Vintilă Brătianu de... putere.

Constatările de mai sus se smulg singure din realitatea ultimelor evenimente și gafe prin cari a trecut partidul liberal. D. Vintilă Brătianu într'o broșură căreia i-a anexat o circulară explicativă a încercat să insulte pe tatăl Regelui și fratele Principelui Regent și să dea lecții Inaltei Regențe asupra îndatoririlor sale.

Guvernul a pus imediat la punct tentativele șefului partidului liberal, prin următorul comunicat, pe care pentru semnificația lui îl dăm în întregime:

„D. Vintilă Brătianu a publicat o broșură însoțind-o de o circulară care are pretențiunea să explice rostul acestei publicații. Răspândirea broșurei a fost împiedecată de organele administrative. Guvernul care stă la cârma țării pe baza așezămintelor noastre constituționale, implicit și pe baza actului din 4 Ianuarie 1926, va împiedeca cu hotărâre ca sub pretextele ipocrite și inventate de șeful partidului liberal de a re-deschide o chestiune pe care el însuși o declară închisă, să se insulte tatăl Regelui și fratele Principelui Regent. Partidul liberal pune la cale o mașinațiune politică cu scopul de a produce neliniște și agitație, menite de a fi exploatare în scop de partid și a împiedeca opera constructivă și de stabilizare a guvernului.

Cine ne insultă?

„Ordinea“ ziarul de scandal care în loc să provoace panică — după cum îi e intenția — stârnește doar compătimire și ilaritate, publică în numărul din 17 Maiu a. c. un articol care depășește orice reacredință și patimă.

Se insultă prin fraze triviale și nesocotite nu numai patrimoniul istoric și moral al Ardealului ci însăși împlinirea visului de unitate națională, pentru care au sângerat, într'o nobilă emulație de sacrificiu, generații după generații din toate provinciile românești.

Dnii Iuliu Maniu, Vaida, Ciceo Pop și alți fruntași ai țării sunt numiți cu patimă slugi ai lui Horty și Tisza și alte necuviințe pe care condeul onest refuză să le aștearnă pe hârtie. E martoră istoria acestui popor și a Ardealului care a pătimit pentru Unire și care prin glasul celor cari sunt insultați azi au decretat la 1 Decembrie 1918 — la Alba-Iulia Unirea pe veci și necondiționată cu Patria Mamă.

Noi n'am fost, nu suntem regionalisti și nu căutăm să cântărim niciodată partea de merit a diferitelor provincii în înfăptuirea României-Mari.

Unitatea națională așa cum s'a săvârșit opera întregului popor românesc, începând dela cele mai străvechi generații în sufletul cărora a înmugurit dorul de unire. Faptul că suntem tratați slugi, hoți de buzunare și alte epitete murdare, ne-ar dura dacă ele n'ar veni de acolo de unde vin!

Căci cine ne insultă?

Cine insultă Ardealul?

Cine insultă pe Iuliu Maniu?

Agentul din slujba lui Tancred Constantinescu, un anonim care pentru a ieși la lumină nu știe decât țipă și înjură, un biet scrib la vâcărelile căruia desigur nu se oprește nimeni decât cu compătimire.

O asemenea măsură era pe lângă aceasta cu desăvârșire justificată, și de tonul insolent și cu totul inadmisibil al scrisorii explicative prin care d. Vintilă Brătianu încerca să dea Inaltei Regențe lecții asupra îndatoririlor sale, de care aceasta n'are nevoie“.

Am reprodus acest comunicat oficial pentru a se putea vedea lămurit până unde poate merge patima și îngâmfarea oarbă a partidului liberal care văzându-se îndepărtat pentru Dumnezeu știe câtă vreme dela putere se îndelepticește la cele mai condamnabile procedee de a insulta cele mai sacre instituții ale existenței noastre de stat, ca de pildă Inalta Regență.

Ce rezultă din toate acestea? Că partidul liberal — după ce și-a pierdut orice credit în masele populare — se discreditează

singur și în fața celui alt factor constituțional care e Inalta Regență. Partidul liberal își taie singur creanga de sub picioare — prin „înțelepciunea“ marelui șef dela Mihăiești.

Iată dar dificilul impas în care se găsește partidul liberal în dublu conflict: deoparte cu Inalta Regență de alta cu opinia publică și masele populare. Acest moment se integrează în evoluția partidului brătienilor și tancrezilor ca o adevărată răscruce istorică.

E greu de crezut dacă partidul liberal va putea ieși din acest impas și va răzbate pe drumul care i-ar putea asigura o nouă ieșire la lumina vieții publice.

În orice caz situația actuală a partidului liberal e foarte tulbure.

Politica neghioabă și monomană a lui „prin noi înși-ne“ înseamnă sinuciderca lentă a partidului liberal.

O statuie lui Simeon Bărnuțiu

Azi se împlinesc 82 de ani de când Simeon Bărnuțiu a ținut magistralul său discurs în Catedrala Sf. Treimi dela Blaj.

Acolo se adunaseră Români din Transilvania în Adunarea Națională sub prezidiul Metropoliților Șaguna și Lemenyi, pentruca să hotărască asupra sorții lor.

În discursul său subliniat de aplauzele frenetice ale adunării, Simeon Bărnuțiu face o expunere strălucită a situației și definește idealul național al Românilor.

„Ardealul este proprietatea indiscutabilă a națiunii române“

și cere, ca adunarea

să proclame libertatea și independența națiunii române.

Azi națiunea Română este liberă, este independentă și în veci unită într'o singură Țară.

Se cuvine deci să ridicăm la Blaj, în localitatea unde s'a ținut adunarea națională și unde a răsunat cuvântul de arhangel a lui Bărnuțiu

o statuie pentru marele apostol al neamului.

Directoriul Chemării crede, că își îndeplinește o plăcută datorie, apelând la spiritul de jertfă al generației, care s'a bucurat de înfăptuirea Unirii, deschizând o colecție publică pentru ridicarea acestei Statui.

Cluj, 15 Mai 1930.

Directoriul „Chemării“.

Primele subscrieri pentru statuia lui Simeon Bărnuțiu.

În urma colectei deschise de către Directoriul „Chemării“ au contribuit pentru statuia lui Simeon Bărnuțiu:

D. deputat V. V. Tilea 1000 Lei
D. prefect Adam Popa 1000 Lei
Ziarul „Patria“ 5000 Lei

Directoriul „Chemării“ roagă pe cei, cari doresc să contribuie, să trimită sumele la adresa administrației ziarului „Patria“.

Figuri triste

Hotărât lucru. Dl Vintilă Brătianu este un om mare. A reușit ca în câteva zile să se puie rău cu toată lumea. E adevărat că poporul României-Mari de mult regretă nașterea fostului vistiernic. Însă pentru aceasta au trebuit să se scurgă zece ani aproape, de mizerabilă gospodărie și de conlucrare brătienescă. Totuși domniul Vintilă n'a fost încă anatemisit de proprii tovarăși până acum.

Acum însă, șeful și-a băgat banda în sperieți. Nu grija sănătății șefului îi sînchisește pe domniul liberali ci faptul că le spulberă orice speranță de a se mai putea înfrupta în viitor din averea Statului. Căci domnul Vintilă și-a pierdut total echilibrul. A devenit furios. Unde face un pas, e greșit, fără noroc și ca rezultat o boacănă. E cuprins moșneagul de o apocaliptică turbare. Nimeni nu îndrăznește să se apropie de dânsul. Înjură totul: Țară, Rege, Regentă până și pe Dumnezeu. Tovarășii sunt disperați. Îl pândesc pe furie îi studiază mișcărilor și se crucează. În zorii zilei, sau în nopțile de insomnie ale moșneagului, corifeii liberali pândesc pe la ferești spasmurile epileptice ale șefului care distruge totul ce găsește în cale. În cameră nu mai are nici o mobilă. Adesea își rupe și hainele de pe dânsul. Ialea-i mare. Singur domnul Duca zâmbește șiret și cu mulțumire de cămătar, sbuciumările decăzute ala sâtrăpului, pândindu-i avid fotoliul prezidențial. Așteaptă tăcut și prefăcut desnodământul fatal al lui Vintilă, pe care cu toate acestea îl asigură de dragoste și devotament. Și pentru ca să nu uite dl Duca că trebuie să-i spuie șefului că-l iubește, într'un notes intim, are versurile „te iubesc dela distanță scumpă și... stupidă zdreamnă“.

Și totuși nimeni nu știe că d. Vintilă e semnatic și aceste turburări menstruale le datorește în mare parte suferințelor pricinuite de zgârciuri. Sfârșitul său Slavă Domnului încă-i de parte. Ar fi un mare păcat... E mai bine să-și ispășească păcatele. Și apoi preoții oare nu cântă „Cel ce nu voește moartea păcătosului, ci îndreptarea lui“? (aci nu mai e posibilă) Și trebuie să ne amintim și de înțelepciunea poporului care spune că: „unealta rea nu'pierre“.

Nu tot așa stăm însă cu bătrânul ghegener Averescu. Acesta e devenit profund melancolic și taciturn ca o bufniță. Am anticipat că apa dela Aquis are mare influență mai ales asupra capului. Iată că realitatea ne confirmă. Întorcându-se ghegenerul din Italia aproape-i de nerecunoscut. Intr'adevăr

cura i-a servit. Și în primul rând i-a luminat capul. Acum își dă seama de toată zădărnicia sbuciumărilor sale și ale partidului. Vede că azi orice speranță e pierdută. Și agitațiile i-ar fi cu atât mai zadarnice. De aceea s'a resemnat. Știe precis că totul e pierdut, așa încât așteaptă cu resemnare să-și dea deșertul duh. Un gând doar îl mai ține în viață. E în dilemă. Să aștepte să-și îngroape el partidul sau să lase, ca să-i, aranjeze partidul rămășițele pământului. Iată la ce meditează ghegenerul acum. Realitatea însă e alta. Țara a anticipat desfășurarea evenimentelor și i-a îngropat pe toți. Și pe șef și partidul, i-a trecut printre foșile.

Fie-le țarina binecuvântată și somnul dulce...

Iată că presa face serviciu cititorilor. După cum credeți noi am redat aceste nestrămutate adevăruri, fidel.

Nu tot așa e cazul cu întreaga presă sau mai degrabă cu toți cititorii. Astfel relatările presei asupra acțiunii naționaliștilor indieni, și luptelor lui Gandhi, au ajuns fantezia profesorului Marin Ștefănescu. După cum filmele cu detectiv și romanele de bucatărie cu aventuri haiducești indispon adesea pe copii să le imiteze și să se preteze la fapte poznașe tot așa și veștile despre acțiunea lui Gandhi l-au clătinat pe fantezistul nostru profesor de filosofie: Și a pornit o acțiune similară. Că-i fără scop, ce importanță are? Principalul e să se producă. Deci: ura!... înainte... și să-i tragem o mișcare naționalistă... de să-i meargă vestea. Ținem adunări, unde plasăm discursuri. Ba pentru a fi și mai ai naibii punem și pe dl Duică să vorbească, ba și pe un popă. Și apoi ba că totul se aranjează. Discursuri să fie. Au uitat eroii noștri un amănunt, dl Ghandhi a extras sare, pentru a-și săra acțiunea, iar dânsii deși toate crude țării sunt pline cu sare, totuși nu și-au sărat discursurile... Și apoi glumele nesărate sunt fără efect. Iată în această parocliere, o adevărată revoltă a poșorogilor — ajunși în mintea copiilor.

Și de toate năsbățiile eroilor mei mai de sus e vinovată țara și guvernul ei. N'avem aziluri destule, n'avem lazarete, n'avem case pentru bătrâni. N'ar fi mai bine ca pe acești bătrâni neputincioși să-i interneze în niște lazarete unde să le furnizezi jucării și bomboane, decât să-i lași să-și ridiculizeze ciolanele îmbătrânite? Ar fi voioși și teferi, numai să aibă ventilatoare cât mai multe.

M. Lețanu.

După Costești.

E săptămâna luminată... Mai luminată, decât cea din trecut: cu vâlvația sufletelor celor 110 Macabei, arși pe rugul credinței umile, în ceasul lăpădării păcatului și al tuturor grijilor lummești...

Ași preferi să fii proroc mincinos, dar am bicisnica presimțire, că strania catastrofă, deslănțuită în Vinerea Sufierințelor, în comuna Costești din vechiul Regat, sufletele victimelor căreia vâslesc acum candido în apele vieții de veci, va servi, ca subiect machiavelic haitei desmățate, care-și va sbura săgețile de înfierare contra guvernului actual, ce nici pentru un moment nu poate fi învinovățit de jertfa îngrozitoare, cerută de înălțimile neprihănite, spuței de copii, inghemuiți în locul supremei socoteli, unde se pregăteau să soarbă în inimile lor fragede vraja Invierii Celui dintâi Om...

Această scenă înfiorătoare, a fost poate un prinos turburător de minți omeneste, un semn sinistru al marelui Nevăzut, Care în zilele secolului nostru modern, e atât de rar căutat în lăcașele sale de sacră tămăduire a scăderilor umane.

Și, dacă totuși s'ar găsi un rătăcit, un păgân, să-și risipească sgura de pe peana-și setoasă după manevre drăcești, opoziționiste, prin evocarea memoriei

celor ce au pățimit deodată cu Cel crucificat, numai ca să ne scoată canibali înaintea statelor civilizate, vor face parte din pălcul celor mai nemernici muritori ai acestui glob în declin, în ființa cărora Natura a uitat să-și sădească harul de precumpănire și meditare asupra unor fatale încercări providențiale.

Să se evite deci, orice pornire de gânduri negre și să ne închinăm cu smerenie în fața moaștelor din Costești, înfrățite de puternicul destin, cu cenușa cârților sfinte!

Să sărutăm, plini de cutremur sacra Biblie, rămasă neatinsă în spuza clocotindă, ca o arătare și dovadă sguđuitoare, că graiul dumnezeesc triumfă viu și'n valurile celei mai cotropitoare lave... Căci, scurgându-ni-se zilele, ne vom pomeni deodată și noi, ca mucenicii comunei Costești — desigur nu așa strălucitori — înaintea Ochului pururea veghetor, când cei ce vor rămâne în urmă-ne, își vor reaminti de noi în Săptămâna Luminată, tocmai cum pomenesc azi pe frații dispăruți în tradiționalul lăcaș dumnezeesc din Costești.

Octavian Șireagu.

P. S. — Din cauza abundenței de material publicăm cu oarecare întârziere acest articol, fiind convingși că tragedia dela Costești înfiorează încă pe orice om.

N. R.

Până când oare?

Până când oare va dura rolul, condamnabil și de compătimit ce și-a însușit opoziția, încercând disordini unde numai se poate, și în presa oficială tot felul de versiuni compromițătoare și daunătoare statului?

Redeschiderea inconștientă a chestiunii închise, atacuri la adresa Regentei, mistificări date hrană sufletească poporului.

Iată cu ce se ocupă conducătorii democratului partid liberal, în aceste momente, când trecem printr'o criză ce a prins rădăcini pe toate terenurile economice, fructul politicii vintiliste a cărei urmări trebuie să le ispășim acum.

Aceasta este urmarea politicii de căpătuială, a partidului liberal, care azi are tupeul să mintă opinia publică prin discursuri de patriotism, cinste și legalitate. Și cine mai ales? Tocmai călăii acestor idei sfinte.

Cine oare va putea sta, să nu pufnească de răs, când va auzi vorbind despre cinste și legalitate pe dd. V. Brătianu, Tancred și Duca, sau pe St. Popescu. Cocosatu făcând teoria patriotismului, sau doctorul Anghelescu, căruia pe vremuri îi trebuiau morți, sărmane idei ce guri păcatoase au ajuns să vă rostească?!

Ce a câștigat d. Brătianu și suita-i de zdepți ai josnicilor obiceiuri fanariote, pe urma congresului, de ageți căpătuiți și slujii liberale?

Nimic mai mult decât 80,000.000 Lei. Sumă ce a intrat în buzunarele cărciumarilor, de prin mahalalele Bucureștiului.

Oare nu câștiga mai mult d. Vintilă recte partidul liberal dacă această fabuloasă sumă ar fi fost dată, sinistraților dela Costești, invalizilor de războiu, pentru cari în cursul celor zece ani de guvernare nu le-a rezolvat nici 5% din doleanțele lor drepte. Invalizilor nu le-a trebuit agitațiile pe cari le-au făcut șefi burtoși ai partidului liberal sau propaganda deșanțată ce o făceau oficioasele partidului.

Fructul acestei campanii, e foarte ușor de găsit — o anarhizare a spiritelor, și o nemulțumire și amarăciune tot mai pronunțată în sufletele bieților invalizi. Ce se întâmplă oare dacă acele 80 milioane de Lei le-ar fi dat d. Vintilă „Casei Școalelor“ sumă din care să se facă bibliotecă populară pe la școlile cari din nefericire încă n'au asemenea bibliotecă? Acest gest sunt sigur că toată lumea l-ar fi aprobat — ca forma de adevărată *luminare a masselor*. Dureros însă că de-asmenea luminare a masselor d. Vintilă fuge ca dracul de tămăe, partidul liberal dorește egalitate și dreptate, dar nu pentru căței (Cănele și cățelul de G. Alex.).

Ai cerut d. Vintilă la *marele congres* din București, răbdare și spirit de disciplină, se vede însă că microfonul în fața căreia vorbeai era vre-o fabricație Național-Tărănistă, căci turma de berbeci și țapi ispășitori adunată în grădina de trageri la țintă, au înțeles cu totul altceva de ceea ce le cereai.

Nemulțumiri și lipsă de disciplină se observă tot mai bine în rândurile partidului în urma congresului, surpându-i prin aceasta încet dar sigur bazele de existență.

Cu toate că partidul liberal nu dispune de altă popularitate decât șefi și slugi, totuși peste tot în toate organizațiile provinciale și județene nu găsești decât disidențe.

Se apropie sfârșitul d-le Vintilă, nu peste mult vei observa prin ochelari-ți optimiști și orbi, că rând pe rând te părăsesc până și cei mai buni colegi de „activitate“.

A. Pavel.

Dela 24 Maiu la 4 Iunie 1930 va avea loc la Milano al 2-lea Târg al Jucăriilor italienești. Acest Târg va fi în mod deosebit sprijinit de guvernul italian, astfel că va reprezenta complexa manifestare a tot ceea ce se fabrică în Italia în bransa jucăriilor. Comitetul directiv, cu sediul în Milano — Via Bossi 3, — este dispus să furnizeze toate amănuntele pe care le doresc firmele interesante referitor la Târgul în chestiune.

Primăria Municipiului Cluj

No. 9590—1930

ANUNȚ

Municipiul Cluj închiriază pe cale de licitație publică cu oferte în scris, închise și sigilate pe durata de 3 (trei) ani dela data predării către noul chiriaș:

1. Localul de prăvălie ocupat de d. Eugen Dobay în edificiul Str. Gen. Dragalina 80—82.

2. Localul de prăvălie No. 4. din edificiul Cal. Reg. Ferdinand 28/a, ocupat de către firma Bogdan și Puiu.

3. Localul de prăvălie No. 5 din acelaș edificiu, ocupat de dna Elena Târziu.

4. Localul ocupat de către Sindicatul Funcionarilor particulari în edificiul Str. Memorandului 21.

Licitațiile se vor ținea în conformitate cu dispozițiunile art. 88—110 din legea asupra Contabilității publice în ziua de 22 Mai 1930, orele 11 a. m. înaintea Comisiei de licitație, sala de ședințe.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul Serviciului economic al Primăriei. Cluj, la 25 Aprilie 1930.

17 Primăria Municipiului Cluj.

Primăria Municipiului Cluj

No. 1953—1930

Anunț de licitație

Primăria Municipiului Cluj publică concurs pentru repararea și pavarea diferitelor stăzii pe teritoriul orașului (cca. 9000 m.²) granit bolovani și cuburi mici).

Lucrările se vor executa în decursul anului 1930 cel mai târziu până la 15 Noemvrie.

Devizele, caetul de sarcini se pot vedea la Serv. Technic Str. Brătianu 25 între orele 11 și 13 a. m.

Se va anexa ofertei o recepisă de 5%, a sumei oferite despre numerarul sau efectele de Stat depuse la casseria orașului.

Licitația se va ținea înaintea Comisiei de licitație a Primăriei în sala No. 5 în ziua de 5 Iunie 1930 orele 11 a. m.

Cluj, la 28 Martie 1930.

19 Primăria Municipiului Cluj.

Primăria Municipiului Cluj

No. 2107—1930

Anunț de licitație

Primăria Municipiului Cluj publică concurs pentru 15 vagoane câte 10 tone asfalt mastix 5000 kg. bitum din țară și 2000 kg. bitum din Trinidad.

Se va depune ca garanță 4% a sumei oferite în numerar sau efecte de Stat. Se va anexa ofertei recepisa casseriei orașului despre garanța depusă.

Furnizarea materialelor se va începe imediat după aprobarea ofertei de către Deleg. Perm. și se va termina până la 1 Aug. a. c.

Caetul de sarcini și devizul se pot vedea în biroul Serv. Technic (Cluj, Strada Brătianu 25 et. I.) între orele 11—13 a. m.

Licitația se va ținea înaintea Comisiei de licitație a Primăriei sala No. 5 în ziua de 12 Iunie a. c. orele 11 a. m.

Cluj, la 31 Ianuarie 1930.

20 Primăria Municipiului Cluj.

Primăria Municipiului Cluj

No. 7942—1930

Anunț de licitație

Primăria Municipiului Cluj publică concurs pentru asfaltarea carosabilului și trottoarelor pe podul nou de beton armat „Decebal“. Suprafața totală cca 600 m² executabilă în 10 zile de lucru.

Ofertanții vor depune la cassa orașului o garanță de 5% a prețului oferit în efecte de Stat sau numerar și vor anexa ofertei recipisa primită.

Devizele și caetul de sarcini se pot primi în biroul Serv. Technic între orele 11—13 a. m.

Licitația se va ținea în ziua de 12 Iunie 1930 orele 11 a. m. în sala de ședințe a Primăriei înaintea comisiei de licitație.

Cluj, la 11 Aprilie 1930.

21 Primăria Municipiului Cluj.

La o răspântie

Nu este vorba numai de țara noastră, căci ea se găsește de mult în ajunul unor prefaceri sociale și transformări economice.

Omenirea întreagă însăși este într'un impas; cu toții ne aflăm la o răspântie.

Un fenomen interesant, un fenomen pe care toată lumea-l cunoaște — afară de dl Vintilă Brătianu — este acela al deplasării centrului de greutate al preocupărilor tuturor statelor dela o politică națională pură, spre o politică mai realistă, cea economică.

Iar când zic politică națională, înțeleg acel naționalism strâmt, acel șovinism pătimăș și ațățător, care face din țările care-l practică, niște grupări de o sensibilă inflamație, gata în orice moment să isbucnească în certuri și hărțuiri. Astăzi, naționalismul șovin, naționalismul exagerat și greșit înțeles, nu poate forma un program de guvernământ nici într'un stat. Interdependența dintre națiuni este așa de mare azi, încât o țară care ar încerca să se emancipeze de sub influența altor țări, n'ar face altceva decât să se condamne singură la o izolare.

Natura însăși a fost ingrată, ea n'a repartizat egal de abundentă toate elementele de care omul civilizată îndeosebi are nevoie. De unde apoi și clasificare în: țări industriale, țări agricole etc. Dar să admitem că o țară are posibilitatea să-și desvolte și industria și în plus e și o țară agricolă. În acest caz ma are ea nevoie de relațiuni comerciale cu alte țări? Desigur că da! Pentru ca o țară să se numească agricolă, ea trebuie să producă mai mult decât consumă și tot la fel pentru una industrială. O industrie națională moare, dacă este un furnizor numai pentru consumatorul intern. Putea de consumație a unei țări numai în cazuri rare este așa de mare, încât să înghiță tot ceea ce produce o industrie națională bine dezvoltată. Așa spre exemplu în țara la noi o fabrică de mașini agricole ar putea trăi grație consumației interioare. Dar adevăratul factor care este menit să alimenteze și să susțină viața unei industrii naționale este comerțul de export. Bine, dar comerțul exterior nu este supus și el unui regulator? Cu toții știm că da! Fiecare țară va căuta să-și vândă produsele sale, prin urmare fatal ajungem la legături internaționale.

Țările industriale la rândul lor, au și ele un surplus de fabricate, pe cari trebuie să le vândă. Debușeul acestora, sunt țările agricole.

Țara noastră este și va rămânea agricolă. Aceasta — după cele spuse mai sus — înseamnă că, nici când nu va putea deveni industrială. Fără să fim prea pesimiști, fără să ne manifestăm ostili față de industrie s'au să facem exces de agrarianism, trebuie să spunem că în conformitate cu legile economice și cu situația actuală a vieții economice mondiale, orice tentative și eforturi din partea statului nostru spre industrializare ar fi zadarnice. O industrie nouă nu va putea rezista concurenței. Consumatorul din România n'are capacitate de a face jertfe financiare. Statul tot așa. N'avem rezerve pentru acest scop. A le crea acum, înseamnă a augumenta impozitele, iar această augumentare de impozite, ar egala cu ruina și falimentul contribuabilului. În concluzie, putem spune că singura ramură de producție rentabilă pentru noi este agricultura. Fără îndoială, că nu toată lumea este de aceeași părere.

Cum, noi românii, noi popor de viață nobilă să rămânem deapureri plugarii tributari străinătății? Avem și noi necesitățile noastre naționale, ne trebuie o industrie care să ne garanteze integritatea teritorială. Nu vrem să mai rămânem legați la mâini, ne trebuie o independență economică, simțim necesitatea unei acțiuni libere. În acest scop însă, se recere ca naționalismul rigid care a dominat națiunile mai bine de patru sute de ani să fie înlocuite cu un naționalism mai tolerant, cu un naționalism clădit pe baze economice.

Aceasta ar fi în aparență soluția cea mai ideală și astăzi trăim timpurile ace-

lea, în cari preocupările tuturor statelor se îndreaptă spre acest țel.

Cea mai bună pildă ne-o dă Germania. Am început de atâta vreme pertractările cu ea în vederea încheierii unui tratat comercial, dar din ce în ce s'au născut mai multe complicații. Germania este un stat industrial, dar această situație nu o mulțumește. Ea dorește să-și desvolte agricultura, să-și sporească producția de secură în așa măsură, ca să nu mai aibă nevoie de grăul nostru.

Italia, cu pământul ei sărac, a început o luptă crâncenă, a dat acea faimoasă bătălie a grăului, condusă cu atâta măiestrie de ducele Mussolini, luptă care a avut ca prim rezultat sporirea într'un mod considerabil a produselor solului.

Naționalismul economic s'ar părea că este unica deviză a timpurilor actuale.

Aceasta nu este adevărat. Omenirea are nevoie de pace și liniște. Exodul de conferințe internaționale ne-o dovedesc aceasta. La Londra s'a terminat conferința de „desarmare” navală. Nu mai vorbim de rezultatele ei. La Haga Statele au redactat planul Yung pentru lichidarea reparațiilor de războiu. La Basel a luat ființă Banca pentru compensațiile internaționale. S'au încheiat în perioada de după războiu peste 138 de tratate între diferitele țări de pe glob cari toate au ca prim scop garantarea păcii. Zilnic se încheie tratate de comerț. **Toate acestea formează un nou curent, un curent pacifist, un curent ce se îndreaptă spre largul orizont al unei colaborări și înfrățiri internaționale.**

Invățământul particular în Belgia In atenția tineretului nostru universitar

O problemă de o atât de mare importanță ca cea de față și care a fost dezbătută în toate țările de oameni competenți, desigur că e greu și ar constitui chiar o prea mare îndrăzneală de a avea pretenția de-a o rezolvi într'un articol de ziar. Deci nu voi căuta să arăt avantajile și desavantajile unui învățământ particular, ci mă voi mărgini de a atinge numai o singură latură a acestuia și anume cea care ne privește pe noi.

Multă lume la noi, obicinuită cu sistemul școlilor de stat, nu știe că în Apus există o mulțime de școli particulare, de toate gradele și de toate speciile și că uneori, acestea întrec în număr primele. Dar nu faptul acesta prezintă importanță. I-am amintit numai pentru lămurirea cetitorului pentru cele ce urmează.

Importanța constă în aceea că diferența între cele două feluri de școli, în materiile de învățământ, în felul de predare și mai ales în modul de a se elibera certificatele (de tot soiul), este enormă.

Tocmai acesta-i faptul, pe care majoritatea publicului românesc îl ignorează.

Cum în Belgia, libertatea învățământului fiind aproape absolută, oricine care îndeplinește câteva cerințe ale legii, poate înființa o școală, fiind liber de a-i da, orice nume crede el de cuviință. Pentru a nu se atinge principiul libertății, statul a admis comercializarea școlilor. Dar până când aceasta este permisă în alte domenii, ba chiar recomandabilă, în materie de învățământ, e lesne de înțeles că nu poate să dea aceleași rezultate. De, acum e ușor de ghicit, cum se prezintă fenomenul.

Ca la orice întreprindere, se urmărește și aci aproape numai beneficiul material, — să nu zic exclusiv. Cum însă concurența e mare, se recurge la toate mijloacele posibile...

Școlile de Stat, Universitățile mai ales, precum și diferite organizații studentești, au început lupta împotriva lor. Desființarea însă nu li se poate cere, căci atunci s'ar viola principiul libertății.

— Problema prezintă însă o gravi-

Suntem la o răspântie, am spus la începutul acestui articol, suntem la o gravă răspântie adaug acum și viitorul omenirii depinde de pasul pe care conducătorii ei îl vor face în aceste momente critice.

Naționalismul strâmt, a dus la invălmășala din 1914. Dacă tot ceea ce a putut face a fost provocarea acelui cataclism fără precedent în istoria omenirii, uman este ca să fie abandonat. Dar naționalismul clădit pe baze economice, lasă să se întrezărească mai multă apropiere între popoare? Nici decum!

El va provoca represalii și războaie vamale, va menține relațiile dintre țările vecine într'o continuă încordare, va ațâța antagonismul și ura, va fi un prilej veșnic de certuri și hărțuiri.

Această atmosferă explosibilă departe de a garanta pacea, ea este un permanent pericol de războiu, iar un războiu viitor însemnează sfârșitul civilizației actuale.

Cari vor fi înțelepții arbitri și iscusii regisori, ce ne vor scoate din acest impas?

Dacă Cerul ar deslega glasurile martirilor din tranșee, dacă Providența ar face să se audă șoapta tainică a celui mai înfocat naționalist care împins de focul convingerilor lui a murit de moarte năpraznică, conducătorii statelor ar trebui să plece urechia la aceste șoapte, să asculte îndrumările noi cari desigur ar fi spre pace, colaborare și iubire între popoare.

Liège, Maiu 1930

AUREL VASIU.

Scrisori din Belgia

Scrisori din Viena

Den richtigen Mann, am richtigen Fleck“

Această mică aforismă germană cu tendințe de proverb, ascunde adevăruri nebănuite la prima vedere și pare a se aplica admirabil la viața noastră politică în România. Scurt spus pe românește, asta ar cam fi: „Fiecare la locul său!”. Cât de ideal ar fi aceasta și la noi tocmai asta lipsește!.

Cele de mai jos, nu vor fi „filipi-cele” unui pesimist incorigibil în ceea ce privește soarta binelui obștesc, ci mai mult un caleidoscop de icoane caraghioase, prinse de subsemnatul în alergarea spre casă în recenta vacanță, pentru a asista și a se bucura împreună cu ceilalți dreptcredincioși de Învierea Domnului, Anno Domini 1930!

Așadar nu departe de frontieră deja — în drum spre Timișoara — doi reverendissimi — figuri caracteristice de-ale politicii noastre de astăzi — urcă în acelaș compartiment cu subsemnatul. Dela primele fraze se dovedesc a fi niște surugate de-ale cetei Vintilești și tot drumul nu fac altceva, decât se asigură reciproc, că actualul guvern a ajuns la „cântecul lebedei”, că se mai susține numai cu injecții, că ei au prevăzut aceasta, și și-au pregătit comunele cari sunt deja curat liberale, așteptând numai pe cuviosul Vintilă să-i conducă în Canan și așa înainte.

Chilometrii dearândul pe mocirloasele meleaguri liberale, nici unuia însă nu i-a dat în gând să întrebe: „Mă frate, oare care e cauza că la noi tot mai multe se fac sectele și că bisericile baptiste răsar ca bureții după ploaie vara?!.. Aud?! Prea sfințitii cavaleri ai cădelniței? E mai ușoară propaganda cuvântului vintilesc, sau la tot cazul mai rentabilă decât a îndruma lumea în spiritul păcii și frăției!

Și acest caz nu e izolat! Peste tot la noi se face politică. Satele în loc să aibă conducători și luminători în cei trimiși lor, au Luciferii bângând ura și intrigile meschinărilor de partid.

Iar tragicul și parșivenia acestei situații, e că totul nu se face decât din interese personale, fiindcă desorientarea acestor „specimene” politice e uneori direct catastrofală. Nici un ideal domnilor! Se îndârjesc masele una contra celeilalte numai pentru a băga la buzunar sumele de „propagandă”; se doarme pe băncile Senatului numai și numai pentru a pupa diurnele destul de molette ca să nu le zicem grase!

Totul pentru burta proprie și apoi „après nous le déluge” vorba aia. Acesta e adevărul și crezul politic al iluștrilor noștri politicieni!

Să sperăm!... Să acționăm!

Iată menirea generației de mâne!

Viena, Mai 1930.

HORĂȚIU BANDU.

Nici vorbă, că și Belgia pierde prin aceasta; căci prestigiul școlilor ei se micșorează, deoarece marele public străin (accentuez străin, căci cel belgian e în curent cu această chestiune) nu știe să facă distincția între diferitele institute de învățământ: de stat, catolic și particular.

Vina, în cea mai mare parte, desigur, că o poartă cei ce se înscriu la astfel de școli. Dar, aceștia în majoritatea cazurilor, au scuză, faptul că nu sunt informați în prealabil și de-abea mai târziu ajung ca să-și dea seama, că ce au făcut, dar atunci nu le mai rămâne altceva decât regretul.

O bună parte din vină o mai are și Ministerul de Instrucție, care prin Min. de externe, ar trebui să se informeze și să pună în curent pe absolvenții liceelor sau Universităților, despre școlile ce le-ar putea urma în străinătate, scutindu-i în felul acesta pe ei de remuscări ulterioare; iar pe Stat, cruțându-l de pierderea multor elemente, ce i-ar putea fi folositoare.

VALER CUREA.

Pentru binele vostru — frați plugari!

Toți cari suntem înșiruiți sub steagul purtat de dl Iulin Maniu suntem național-jărăniști. Așa ne numim. Dealtfel a te numi, îi ușor, căci pe numire nu-i nici o lege. Te numești cum vrei. Nu s'au numit averescanii de pildă partid al poporului, când colo de fapt era susținătorul magnaților unguri. Dar partidul brătienist nu-și zice de batjocură că-i liberal adică iubitor de libertăți când colo partid mai samavolnic, decât partidul Brătienilor nici nu se poate închipui. Cine a uitat, starea de asediu, cenzura, bătăile jandarmilor, furturile de urne și celelalte... „libertăți”-liberale. Așa cu numirea partidelor.

Un singur partid poartă un nume adevărat; e partidul nostru cel național-jărănist. Noi precum și numele ne arată suntem naționali, adică ne iubim neamul și jefim pentru el, dar mai presus de toți ceilalți purtăm grija cea mai mare țărănilor noștri.

Ar putea spune cineva vreun dușman al nostru că ușor îi să te numești, dar dovedește că ești partid jărănesc.

Apoi dragi frați plugari! vorbele sunt vorbe și faptele sunt fapte. Să dovedim dar cu fapte că suntem ai voștri ai țărănilor.

Uitați cum stau lucrurile!

Precum bine știți o țară să susține din dări. Dările le plătim toți cari locuim în țară, toți fără deosebire. Deosebirea e numai că nu plătesc toți deopotrivă. Dar nici asta nu ar fi cu dreptate ca toți să plătim deopotrivă, cerșitorilor la fel ca și cel mai bogat om. Cinstit ar fi să plătească fiecare după puțințele lui, după averea lui, după câștigul lui și mai ales după aceea că ce și câte cele cere el dela țară.

La noi până la venirea la cârmă a guvernului domnului Maniu, mai că ai putea spune că dările le plăteau numai plugarii și funcționarii statului. Ceialalți plăteau cât doreau, cum doreau și când doreau.

În schimb apoi plăteau voi frați plugari și în locul acestora.

S'au aflat pilde când mulți boieri, fruntași liberali, nu plăteau atâta dare, cât plăteau slujii lor! S'au dat de boieri și mai ales liberali, cari cheltuiau într-o noapte la femei și beuturi mai mult, decât plătea dare pe 2—3 ani.

Plăteau alții, mai fără proptele și darea acestora.

Și plăteai și voi din greu.

A trebuit să vină guvernul Dreptății, guvernul dlui Maniu ca sub scutul sufletului lui curat, oameni cu gând curat să scape poporul de a mai plăti dări grele, așa zicând în locul altora. Marele părinte al țărănilor dl Virgil Madgearu, groaza liberalilor mistuitori ai avuțiilor țării, a ajuns ministru de finanțe și s'a mai uitat prin protocoalele mânuite până atunci de liberali să vadă cum îi cu dările. Și când a văzut acolo negru pe alb că ce a fost a știut Dânsul ce să facă. A făcut așa cum i-a spus mintea-i sănătoasă și sufletu-i curat care-l lega cu drag de popor. A adus o lege prin care se pedepsesc aspru de tot toți aceia, cari își ascund veniturile și scurtează cu minciuna și falșul veniturile țării. Atât a trebuit ca să vadă cei blăstâmați că sub cârmuirea național-jărăniștilor nu poți face glume rele, și văzând că n'au încotro și-au plecat capetele și a spus în declarație cinstit cât și cum câștigă, plătiind după ele darea către țară.

Știți voi frați plugari câți inși au făcut declarație de dare cari până a nu-și arăta pumnul dl ministru Madgearu, nici nu știau că cei aceia? Știți câți inși Numai în București!!! 61.000 adică șasezeci și una de mii de persoane. Știți cu câtă dare vor plăti anul acesta mai mult bucureștenii? Cu 3.000.000.000 adică cu trei miliarde de Lei, sau să ne înțelegem mai bine cu trei mii de milioane de Lei. (Un milion îi o mie de ori o mie Lei). Să nu credeți că ei plătesc acum mai multă dare cu acest potop de bani pentru că li s'au mărit dările! Nu! Atâta ascundeau ei, nu spunea ca venit, știind că și așa vor plăti alții, cum de fapt sub cârmuirea liberalilor și averescanilor așa se și întâmpla.

Dar a sosit vremea ca fiecare om să-și plătească birurile singur.

Pentru cine dar, frați plugari a făcut guvernul dreptate? Nu pentru voi? Nu după spatele voastre a luat povara grea, a unor dări în care plăteai și părțile altora.

Dar o să mai vedeți frați plugari și alte ușurări, căci nu va fi aceasta singura ispravă a guvernului dlui Maniu făcute ca acte cele cu un gând curat: pentru frații noștri plugari români, vrednici de o soarte mai bună.

O să judecați și voi.

SANDU BEIUȘANU.

O mare manifestație româno-cehoslovaco-polonă.

Praga. (Ceps). — Precum se știe a fost inaugurată zilele aceste, prin mari solemnități, noua linie ferată, care leagă Maramureșul de Bucovina, trecând prin Cehoslovacia și Polonia. Inaugurarea liniei a dat loc la o mare manifestație a prieteniei dintre România, Cehoslovacia și Polonia. La actul solemn au sosit la stațiunea cehoslovacă Jassina, miniștrii comunicațiilor tuturor celor trei state: ministrul Mlcioch pentru Cehoslovacia, ministrul Halipa pentru România și ministrul Kühn pentru Polonia. Din Polonia și România au sosit la Jassina două trenuri împodobite cu flori, cari au adus oaspeții Români și Polonezi în frunte cu Miniștrii comunicațiilor. Oaspeții au fost primiți de ministrul cehoslovac Mlcioch și de un foarte mare număr de înalți funcționari, precum și de un numeros public cehoslovac, care a ovaționat pe oaspeți cu mare entuziasm.

În urrarea de bun sosit, Ministrul Mlcioch a declarat: Pretenia, care leagă națiunile cehoslovacă, română și poloneză devine din ce în ce mai puternică și se manifestă tot mai mult și pe cale practică, precum arată noua linie care leagă cele trei țări. După cum s'au unit cele trei delegații ale administrațiilor noastre feroviare pentru realizarea de transporturi directe de mare importanță economică, tot așa statele noastre pot colabora și în alte direcții unde va fi nevoie, ajutându-se reciproc. Creșterea

frecvenței călătoriilor Români pe teritoriul nostru va putea contribui, și la o mai adâncă cunoaștere reciprocă. Exemplul organelor feroviare poloneze, cehoslovace și române, poate fi un model pentru dezvoltarea relațiilor dintre statele noastre. Au răspuns apoi miniștrii Halipa și Kühn, cari au accentuat asupra importanței noiei linii. Toți delegații împreună cu Miniștrii au plecat apoi la Satu Mare, unde deasemenea s'au produs mari manifestații de prietenie Româno-cehoslovaco-polonă.

Dela Universitatea populară „Nicolae Iorga”.

Universitatea Populară „NICOLAE IORGA” din Vălenii-de-Munte își deschide cursurile de vară între 15 Iulie și 15 August 1940, sub conducerea directă a D-lui Profesor Nicolae Iorga. Inscriserile se fac la „Liga Culturală”. B-dul Schitu Măgureanu No. 1 București I.

Costul căminului este 200 lei, iar cantina 1500 lei pe tot timpul cursurilor și se trimet prin mandat postal, scriindu-se pe cotor „Pentru Cantina și Căminul Vălenii-de-Munte”.

Cețiți și răspândiți Chemarea.

Săptămâna politică

Alarma liberală. Cineva a spus că tot ce visează Vintilă peste noapte a doua zi apare în „Viitorul”. Dacă o fi adevărat, atunci somnul șefului liberal, trebuie să fi fost conturbat în săptămâna din urmă de groaznice vedenii. Căci „Viitorul” a înregistrat atacuri de o violență atât de mare, încât... a fost confiscat.

Pe rând au fost atacați, în urma aiurelilor dlui Vintilă, dl Iorga, dl Iunian, dl Tașcă, ș. a., pe motivul că... ar redeschide o chestie închisă oarecând de partidul liberal și că ar trăda... interesele liberale.

Indrăzneala lor a ajuns însă culmea, când au început să atace cu aceeași trivialitate și Inalta Regentă. Pe de-o parte, atacă pe Prințul Carol prin broșuri abjecte și prin articole nevrednice de ziar, — pe de alta, atacă cu același verbaj, Inalta Regentă.

Cine surpă deci autoritatea statului, oare nu chiar ei, liberalii? Și în definitiv ce vreau? E un răspuns pe care-l așteaptă opinia publică, scărbită până la desgust de un partid și un șef, care el însuși nu știe ce vrea.

Mascarada generalului Moșoiu. Ce n'au făcut liberalii pentru a sdruncina actuala guvernare? Au declarat pretutindeni, că suntem o țară bolșevizată, că Basarabia e pierdută, au adus invalizii pe străzile Bucureștilor, bătându-și joc de ei, și amestecându-i printre agenții liberali pen-

tru a striga „Jos guvernul!”, au... dar ce n'au făcut?

În zilele trecute a murit un om. Îl chema Cristache Nicolae. Generalul Butoiu (pardon, Moșoiu) s'a prezentat la înmormântare, l'a declarat invalid, și-a bătut joc de memoria unui biet om, care după cum s'a constatat nu era nici invalid, și murise într'un spital de tuberculoză.

E, opoziție liberală!

Principesa Ileana se reîntoarce în țară prin 20 Mai a. c., și se va așeza la Balcei, unde se află actualmente și M. S. Regina Maria.

Aplicarea legii alarmismului. Ziarele „Universul” și „Indreptarea” au fost deferite parchetului de Ilfov, pentru faptul că au publicat știri mincinoase față de plata ultimului cupon al datoriei noastre publice.

Liga Națiunilor a sărbătorit în zilele acestea pe exploratorul Polului Nord Fridjaf Nansen, care a încetat din viață. Cuvintele elogioase față de celebrul explorator al Polului Nord, au fost rostite de către dl Marinovici președintele sesiunii actuale al Ligei Națiunilor.

Averescanii au declarat că vor lua parte la sărbătorirea Parlamentului pentru dl Saint-Aulaire. Liberalii, ca întotdeauna, se abțin.

Cum o duc minoritățile în Ungaria

Budapesta, (Ceps). În comitatul Estergom au căzut zilele acestea victime persecuției împotriva minoritarilor, învățătorul și preotul comunei Keryne, pe cari unul din marii comunei i-a învinuit de pangermanism. Ambii ar fi credincioși mișcării pangermaniste și ar urmări alipirea comitatului Estergom la Germania. În procesul verbal al oficiilor locale, agimentul este luat cu totul în serios, adăugându-se că ambii acuzați au interzis populației comunei care se compune din 80% germani, de a vorbi în limba ungară. Realitatea este că învățătorul german a predat copiilor, conform regulamentului, în limba un-

gară. Vina lui este că ar fi vorbit cu locuitorii germani în limba germană și n'a răspuns: „Nem tudom” (nu înțeleg), după cum doreș oficiile. Consiliul județean din Estergom, care s'a ocupat de „afacerea” învățătorului, precum și de „afacerea” preotului german, care deasemenea ar fi vorbit în limba germană, s'a strătat foarte indignat de „pangermanismul celor doi acuzați și a hotărât, suspendarea lor din serviciu. Este interesant că în același timp oficiile ungare se străduiesc la orice prilej spre a asigura pe Germanii din Reich cu nesfârșitele lor simpatii.

Grija bănească ne strânge tot mai mult. Față de abonații noștri și în trecut cea mai înțelegătoare atitudine. N'am cerut, ne-am mulțumit cu cât ni se dădea. Azi însă când datorile ni s'au îngrămădit peste măsură ne vedem nevoiți a face **cele mai insistente apeluri către On. abonați ai noștri, rugându-i să-și achite restanțele. Constrânși de situația noastră bănească, trimitem On. abonaților noștri săptămână de săptămână mandate postale și nota dela administrație. Rugăm pe toți cari**

știu să aprecieze lupta desinteresată a noastră și sfârșirile uriașe pentru a ținea viu acest ziar să binevoiască a ne expedia mandatul postal cu suma cerută cât se poate de grabă. Aceia însă cari dintr'un motiv sau altul nu pot trimite restanțele cerute de noi, să aibe bunătatea a ne aviza despre data când vor să e-fectuiască plata. Aceasta pentru a nu cauza cheltueli inutile cu provocările advocațiale, ce vom trimite tuturor acelor dd. abonați, cari nu-și achită restanțele.

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Iusankamen.

D-l Năcăjitu. Să-ți spui drept și mi-a fost mai mare dragul să-i văd pe averescani înfiși în primele bănci la conferința d-lui Profesor Rippert, devotat prieten al Românilor ne-a onorat cu o serie de conferințe, care de care mai delicioasă. Între altele Clujului i-a dedicat una: „Arta de a nu-și plăti datorria”. La orice caz temă care chiar la prima vedere pare de un interes acut. Averescanij vizați la un asemenea principiu au umplut primele bănci. Averescanii, maestrul în arta de „a nu-și plăti datorria” au rămas cu buzele umflute în fața concluziilor zdrobitoare ale distinsului profesor care a rezumat a afirmat teza contrară averescanilor. Ei cu o părleală mai mult s'au mai puțin ce are a face. Averescanii nu sunt nici la prima, nici la cea din urmă, e în tradiția lor.

Dl Dr. Soos. Un fel de primar Oradia. Aveți o scrisoare la redacția mea specială. N'am desfacut-o încă. Rog puțină răbdare că o desfac cu alui dl Kőszeghi deodată. Apoi mai am una dela un „rendőrkapitány” din Ungaria, vecinic la Oradia, mai am una dela unul din siguranța Orăzii, mai am una dela marele român Fried — apoi Markovits, în fine am un teanc întreg. N'am vreme, dar cred că pe săptămâna viitoare le desfac și o să vă spui lucruri interesante. Până atunci mai condu Dta primăria din Oradia „csak el ne szózza” dle Sóóóós. La rovedere.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN